

ELTE Interdiszciplináris társadalmi kutatások doktori program

P. Szabó Dénes:

Széchenyi István nemzetépítő karaktere és a magyar társadalom *A Hídember* című filmben

Bereményi Géza 2001-ben bemutatott *A Hídember* című filmje Széchenyi Istvánnak a politikai és gazdasági életben betöltött szerepét valamint mindennapjait mutatja be. A film azonban számos ponton hiányosan vagy torzítva ábrázolja a gróf munkásságát. Ennek fő oka, hogy Bereményi a filmjében nem mutat hiteles képet a korabeli magyar társadalomról, valamint több fontos történelmi esemény részlegesen vagy csak említés szintjén szerepel a történetben. Előadásomban azt vizsgálom, hogy *A Hídemberben* milyen szempontok szerint jelenik meg Széchenyi nemzetépítő karaktere valamint a reformkori magyar társadalom.

Hazánkban a tizenkilencedik században születik meg a magyar nemzet, mint közös értékek és értelmezések szimbolikus univerzuma (Csepeli, 1992)¹, azonban történelmi múltja okán lemaradással küszködik a gazdaság, a technika, a tudomány terén, és még politikai kultúrája is fejletlen. Egy olyan filmnek, mely Széchenyi István életét kívánja bemutatni, elengedhetetlen, hogy hiteles képet nyújtson a polgárosodás útjára lépett Magyarországról, a saját nemzeti identitását kialakító és megteremtő magyar társadalomról, valamint a Széchenyi munkásságának szempontjából releváns társadalmi rétegek helyzetéről. Csakis ezen feltételekkel, vagyis a hiteles korrajzzal mutatható be Széchenyi nemzetépítő karaktere, munkásságának igazi hatása. Így a filmben megjelenő társadalmi valóság felépítésének vizsgálata kiemelt fontosságú, hiszen csak ebből a szempontból érthetjük meg a film főszereplőjének attitűdjeit, motivációit.

¹ Csepeli György: *Nemzet által homályosan*. Budapest: Századvég Kiadó, 1992., 11.o.